

njutningarnas paradiset, men är underkastad återfödelsens lag. Regnbågen uppfattas som hans båg. I. är krigarkastens specielle gud. Hans fest firas på hösten efter regntidens slut med uppresande av ett slags majstång (skt *Indradhvaja*, »I:s standar»).

Litt.: A. Hillebrandt, »Vedische Mythologie», III (1902); E. W. Hopkins, »Epic mythology» (1915); S. Konow, »The aryan gods of the Mitani people» (1921); L. D. Barnett, »Hindu gods and heroes» (1922), s. 25 ff. J. Ch-r.

Indragningsmakt, en tidigare av administrativ myndighet utövad makt att förhindra spridning av tryckt periodisk skrift och att återtaga ett en gång meddelat tillstånd till sådan skrifts utgivning. Om ansatser i Sverige 1785 till införande av i. se Tryckfrihet. Genom 1809 års R. F. hänfördes Tr. O. till rikets grundlagar, och i R. F. § 86 bestämdes bl. a. om rättighet för varje svensk man att utan några av den offentliga makten i förväg lagda hinder utgiva skrifter. I Tr. O. av 9 mars 1810 fanns ej heller någon bestämmelse om i., men en sådan infördes åter i den redan 16 juli 1812 beslutade nya Tr. O. I § 1 mom. 4 uppställdes som villkor för rättigheten att utgiva periodisk skrift, att utgivaren erhållit hovkanslerns (numera chefens för Justitiedep.) tillståndsbevis, vilket dock icke kunde vägras annat än då sökanden blivit för nesligt brott dömd eller förklarad ovärdig att föra andras talan. Om i. stadgades i § 4 mom. 8, att hovkanslern kunde, när han ansåg ett dagblad eller en periodisk skrift vådlig för allmän säkerhet eller utan skäl och bevis förnärmande personlig rätt eller av en fortfarande smädlig egenskap, genast låta inställa skriftens utgivande, intill dess, efter anmälan, K. m:t i statsrådet förordnat huruvida fortsättning av den inställda skriften skulle tillåtas utkomma. På K. m:ts förordnande ankom även huruvida utgivaren av indraget dagblad eller periodisk skrift framdeles finge utgiva annan sådan skrift. Ur bestämmelserna om tillståndsbevis och om i. härleder sig uppkomsten av lejda s. k. ansvaringar (se *Ansvaring*; jfr även *Aftonbladet*, sp. 248). I. avskaffades 1844. Enl. gällande bestämmelser kan ansvarige utgivaren av en periodisk skrift dömas till straff på grund av skriftens innehåll, men det fortsatta utgivandet av skriften kan ej rättsligen hindras. (H. T.-n.)

Indragningsstat. 1. Om Allmänna indragningsstaten se d. o. — 2. Flottans i. inrättades 1866 på grund av indragning av löner å aktiva staten; officerare och underofficerare å i. fingo behålla förut innehavd lön intill uppnådda 55 år, då deras kristjänstskyldighet upphörde. Ö-g.

Indre [ädr], fransk departement kring övre loppet av Loires biflod Indre (från Centralmassivet; 265 km lång, ej segelbar); 6,906 kvkm, 255,095 inv. (1926). I. omfattar delar av de forna prov. Berry, Orléanais, Marche

och Touraine. Landskapligt uppdelas I. i det skogrika kullområdet Boischaux i s. och n. därom slätterna Brenne (se *Berry*) och det ganska fruktbara Champagne, där en förträfflig fårras uppfödes; i Brenne nötboskap. Odling av säd, något vin, kastanjer m. m. Järnindustri. Huvudstad är Châteauroux.

Indre-et-Loire [ä'dr-e-loär], departement i mellersta Frankrike; 6,158 kvkm, 334,486 inv. (1926). Omfattar en stor del av den forna prov. Touraine och smärre delar av Anjou, Poitou och Orléanais. Genomflytes av Loire och Indre i dess nedersta lopp. I. är ett övervägande jordbruksland (säd, sockerbeter, vin). Loiredalen är här känd för sin skönhet. Huvudstad är Tours.

Indrivningsavgift, se *Uppbördsprovision*.

In du'bio, lat., i tvivelsmål. — *In du'biis non est agendum*, i tvivelaktiga fall skall man ej handla.

Inducera (av lat. *inducere*, leda, föra in), införa, inleda; draga en slutsats från det enskilda till det allmänna. Se *Induktion* 1.

Induktion (av lat. *inducere*, leda, föra in).

1. (*Log.*) Slutande från enskilt till allmänt. För att vara strängt logiskt bindande måste i. utgå från kändedom om allt det enskilda, som har det allmänna till sin bestämning. (*Quidquid de omnibus valet, valet etiam de genere.*) Man äger t. ex. ej logisk rätt att påstå, att en viss egenskap är för däggdjuren i det hela väsentlig, såframt man ej funnit den hos alla däggdjur. Som i allm. en så omfattande analys är förenad med betydande svårigheter, har i., fattad på detta sätt, mindre användbarhet. Man brukar därför nöja sig med att man funnit en viss bestämning gälla i många eller de flesta fall (induktionsbevis el. induktivt bevis). På den vägen kommer man dock ej längre än till sannolikhet, och man bör noga vakta sig för att tro sig ha funnit mer (ex.: Jag har under min levnad sett hundratusen människor. Alla ha de haft kroppar, som varit skilda från andra föremål. Detta är således för människan väsentligt. Undantag: siamesiska tvillingar). Ju större induktionsfältet (antalet undersökta fall) är, dess större är sannolikheten. På i. grundas ej blott den moderna naturforskningen utan även den jämförande språkforskningen. L. H. A.*

2. (*Fys.*) a) Magnetisk i. Ett järnstycke blir i närheten av en magnet självt en magnet; magnetens »fält» förstärkes näml., där det genomgår järnet. Järnstycket säges då ha fått inducerad magnetism. — b) Elektrostatisk i., dets. som influens (se *Elektricitet*, sp. 562). — c) Elektromagnetisk i., induktion i vanligaste bemärkelse, betecknar de fenomen, då elektrisk spänning alstras i en ledare genom inverkan av magnetfält. Se *Elektricitet*, sp. 563, och *Foucaultska strömmar*.